

VERSLAG OVER DE VISSCHERIJ IN VERBAND MET DEN VISCHHANDEL.

Door Ant. VAN DEN WOUWER,

Secretaris der Gewestelijke Afdeeling van Antwerpen
der Syndikale Kamer voor Vischhandel in België.

20852

Reeds jaren wordt er zoowel door de reeders als door de vischhandelaars geklaagd. De reeders beweren dat de distributie niet behoorlijk werkt, terwijl de vischhandelaars aantoonen dat de reederijen — na door de contingenteering een kostbare bescherming van regeeringswege te genieten — hunne vloot op onredelijke wijze uitgebreid hebben.

Men mag zich dan met recht en rede afvragen waarom de reederijen voortgaan met meer en grootere schepen te bouwen, als de reeds bestaande niet loonend kunnen werken. Als men dan nagaat dat de klachten der reeders slechts te vernemen zijn op die oogenblikken dat de prijzen inzinken — perioden die meestal van korten duur zijn — dan blijkt het duidelijk dat de reederijen de regeeringssteun zoeken te behouden en te verstevigen.

Een dergelijke prijsinzinking deed zich voor in November jl. toen het zwoele weder het bederf der visch in de hand werkte en er twee weken achter elkaar de Feestdagen van Allerheiligen, Allerzielen en Wapenstilstandsdag den verkoop stoorden. Onmiddellijk klonk de noodklok der reederijen, die beweerden dat er te veel vreemde visch werd ingevoerd. Door de invoerders werd echter aangetoond dat de invoer van visch — bijzonder ronde visch in de maand November de laatste vier jaar ongeveer het zelfde bleef en dit jaar — 1938 — eerder iets lager was. Maar toen in December de kabeljauw te Oostende onmogelijk-hooge prijzen maakte, werden geen reedersklachten meer gehoord.

In November echter hadden zij zeer drastische maatregelen tegenover den invoer geëischt, waaronder b.v. een mobiele invoerbelasting voor kabeljauw, die zou schommelen van fr. 0,50 (de toenmalige taxe) en 2 fr. volgens de bekomen prijs der kabeljauw te Oostende. Deze maatregel alleen zou voor gevolg hebben dat de gansche invoer van vreemde kabeljauw en schelvisch zou stopgezet worden. Voor oningewijden

schijnt het steeds een voordeel minder in te voeren en deze koopwaren te vervangen door producten van belgische voortbrengst. De vischhandel heeft zich nochtans eenparig verzet tegen deze maatregelen, zich steunend op het feit dat de prijzen dezer soorten sinds de kontingenteering steeds gestegen zijn en de lagere besommingen, die oorzaak zouden zijn van de slechte besommingen, voortkomen van minder gevraagde of minderwaardige vischsoorten.

	in 1932	in 1937
Groote kabeljauw	Fr. 3,24	Fr. 4,68
Kleine kabeljauw	1,78	2,21
Heilbot	8,82	11,80
Groote schelvisch	4,05	6,52
Klipvisch	1,31	1,57
Rog	2,01	2,31
Middel schelvisch	3,61	4,06

Verder voeren de reeders aan dat de belgische schepen de laatste jaren meer en meer kabeljauw aanvoeren. Uit een aandachtig onderzoek der officieele statistieken blijkt echter duidelijk dat er in 1937 slechts 3.281.201 kg. kabeljauw werd aangevoerd door de belgische visschersbooten—daarin begrepen zoowel kleine als groote, witte als ijslandsche. De statistieken, die vroeger jaren afzonderlijk opgaven hoeveel groote en hoeveel kleine kabeljauw werd aangevoerd, vermelden nu deze verschillende hoeveelheden niet, maar wel de middelprijzen voor elk der sorteeringen. Daaruit kunnen wij berekenen dat er in 1937 **maximum** 774.000 kg. groote kabeljauw kan aangevoerd zijn; van deze hoeveelheid is minstens 70 à 80 % ijslandsche visch, zoodat er hoogstens een paar honderdduizend kg. groote witte kabeljauw kunnen aangevoerd zijn. Witte kabeljauw en prima schelvisch vormen de basis van den verkoop van elken vischwinkelier en ook van leurder en marktkramers die op kwaliteit gesteld zijn. Moesten deze soorten niet kunnen ingevoerd worden, dan zou dit een grooten weerslag hebben op den verkoop der vischsoorten van belgischen oorsprong en wel ten nadeele dezer laatsten. In een vischwinkel moet er verscheidenheid zijn, men moet kunnen kiezen, men moet elke week eens een andere soort kunnen nemen. Bijzonder moet er voldoende **kookvisch** aangeboden worden. Voor de bevoorrading der markt met **bakvisch** heeft onze nationale visscherij voldoende haar plicht gedaan — meer dan haar plicht zelfs, vermits

er op sommige tijden te veel **bakvisch** aangevoerd wordt. **Kookvisch** echter nl. groote witte kabeljauw, groote en middel schelvisch worden door de belgische visschers nog steeds onvoldoende aangevoerd zooals wij te voren aantoonde, en dit niettegenstaande de herhaalde beloften onzer reeders. Men mag echter aannemen dat er in 1938 en 1939 — jaren waarover nog geen statistieken gepubliceerd werden, meer kabeljauw aangevoerd werd, — echter steeds meer ijsland-sche of van de Beren-Eilanden, maar witte kabeljauw nog steeds in onbeduidende hoeveelheden. Dit zal zoo wel blijven daar deze vette kwaliteitsvisch hoofdzakelijk te vangen is op de kusten van Denemarken en Noorwegen, in de Fjorden en de territoriale wateren, waar onze schepen niet mogen visschen.

Daarom is den invoer van de hoeveelheden die de laatste jaren geïmporteerd werden een levensvoorwaarde voor het bestaan van den vischhandel en zal hierdoor den verkoop van belgische visch ook bevorderd worden.

De totale besommingen van de belgische visscherij loopen elk jaar hooger en hooger, zoowel wat het gewicht als de waarde aangaat. Maar de reeders beroepen zich steeds op de z.g. middelprijzen, die dalen. Dit is zeer logisch : hoe meer er aangeboden wordt, hoe lager deze middelprijzen zullen loopen. Daarom is het een eerste plicht voor de reeders de visscherij op minderwaardige soorten of minder rijke vischgronden te beperken of uit te schakelen en veeleer te trachten de aangevoerde hoeveelheden niet verder op te voeren, vooraleer de markt er zich aan aangepast heeft. Ook moet grooten nadruk gelegd worden op het aanwerven van vakkundige visschers en dit in voldoende aantal. Volgens genomen inlichtingen tellen de fransche visschersbooten ongeveer het dubbele aantal leden bemanning. Is het daaraan misschien te wijten dat b.v. in 1935 de middelprijs te Oostende fr. 3,79 en te Zeebrugge fr. 5,10; in 1936 wordt het verschil nog grooter. De Prijs **daalt** lichtjes te Oostende tot fr. 3,74 en in Zeebrugge, waar hij reeds zooveel hooger was, **stijgt** hij nog verder tot fr. 5,79. Dit is wel zeer opmerkelijk voor twee visschershavens die niet ver van elkaar verwijderd zijn.

Ook is het zeer merkwaardig dat te Oostende de prijzen gedaald zijn voor die soorten, die enkel door onze visschers mogen aangevoerd worden en die dus geen buitenland-sche concurrentie te duchten hebben. En het is even opmerkelijk

dat de prijzen juist gestegen zijn van die soorten, die ook met vergunning **ingevoerd** worden. Daaruit leeren we overduidelijk dat er reeds een **te veel is aan bakvisch** (belgische visscherij) en een stijgend **tekort aan kookvisch (Invoer)**.

Nu wordt er beweerd dat de invoerders opzettelijk den invoer nog verder beperken dan de regeering het bepaald heeft, dit om de prijzen hoog te houden; tevens zou dit er op duiden dat de invoerders een monopolium zouden bezitten. Niets is minder waar dat dit : er zijn nl. meer dan tweehonderd vergunninghouders voor versche visch, die hoofdzakelijk op de drie groote belgische vischmarkten gevestigd zijn, nl. te Oostende, Brussel en Antwerpen. Waar deze handelaars in dezelfde straat bij elkaar hunne pakhuizen hebben, begripte men spoedig dat het vinnige konkurrenten zijn, in plaats van samenwerkende leden van een monopolium. Maar het feit dat slechts 7 millioen kg. worden ingevoerd van de 18 millioen, waaruit het kontingent bestaat, komt voort uit den aard der kontingenteering zelf, die den invoer van sommige soorten geheel verbiedt — alle visch kleiner dan 40 centimeter, alsmede tongen en zeeduivel van alle sorteeringen. Deze bepaling omvat bijna alle pladijs, schar, bot, wijting, knorhaan, pieterman, braadschelvich, enz., enz., allen soorten die vroeger in zeer groote hoeveelheden werden ingevoerd en die de handel nu te Oostende betreft.

Heeft de handel zijn plicht gedaan tegenover de visscherij ? Voor wat het vlaamsche land betreft — ook Brussel — werd die plicht in ruime mate vervuld. Op dit oogenblik mag men aannemen dat de overgroote meerderheid der groot- en kleinhandelaars eene daadwerkelijke poging hebben gedaan om den verkoop van Oostendsche visch te bevorderen. In het waalsche gedeelte was het vischverbruik steeds veel kleiner dan in het vlaamsche gedeelte en het is begrijpelijk dat de kandidaat vischhandelaars aldaar zoo maar niet onmiddellijk te vinden zijn. Zou het niet mogelijk zijn dat in die plaatsen, waar geen vischhandelaar woont, leurt of op de markt zijn waar aanbiedt, dat aldaar het gemeentebestuur den vischverkoop inricht onder vorm van vischmijn, halle of criée ? Dit zou eventueel kunnen afgeschaft worden indien een werkelijken vischhandel aldaar tot stand zou komen.

Een negatieve vorm van propaganda voor meer vischverbruik is wel de verzending der kleine colli's rechtstreeks aan particulieren. Aanlokkelijk klinkt het wel rechtstreeks te

koopen, maar het belemmert den verkoop van den lokalen vischhandel, bederft zeer dikwijls de prijzen van den kleinhandel, maar bijzonder het feit dat sommige firma's zich niet schamen op sommige dagen partijen minderwaardige visch aan spotprijzen te koopen en in ijskelder te bewaren tot de verzending, heeft zeer veel kwaad gedaan. Dat er nog steeds kleine colli's worden verzonden is te wijten aan de steeds nieuwe klienteel die door propaganda en circulaires wordt gewonnen. Trouwe abonneenten aan deze verzendingswijze zullen meestal zeldzaam zijn.

Ten slotte is er nog de bewering van sommige kringen, als zou de handel te veel verdienen en is het verschil tusschen de prijzen in de mijn en die van den kleinhandel in het binnenland abnormaal. Men mag in dit opzicht niet vergeten dat in de meeste steden er tegenwoordig veel meer vischhandelaars zijn dan vroeger. Dit is wellicht te wijten aan de werkeloosheid. Waar een winkelaar nu per week slechts een paar honderd kg. visch kan verkoopen, waar hij er vroeger tien maal meer verkocht, is het begrijpelijk dat er een grootere winstmarge moet genomen worden om de nu hoogere kosten te bestrijden en nog iets, zij het dan ook weinig, over te houden.

Het is slechts na een grondige studie door onpartijdige vaklieden dat de ingewikkelde kwestie onzer visscherij, die met den vischhandel ten nauwste verbonden is, kan opgelost worden. Daartoe is echter vereischt het terzij zetten van alle vooroordeelen, het vermijden van alle ongegronde beweringen en een vasten wil tot wederzijdsche verstandhouding.
